

Redactioneel

KRISIS 37 is net als het voorgaande nummer geheel gewijd aan de Verenigde Staten. Stond nummer 36 in het teken van recente ontwikkelingen in de Amerikaanse filosofie, ditmaal wordt in een achttal artikelen een zeer divers beeld geschetst van recente culturele ontwikkelingen aan de overzijde van de Atlantische Oceaan. Nog minder dan het geval was met de Amerikaanse filosofie is het doenlijk een rode draad te vinden in vorm of inhoud van de hier bijeengebrachte artikelen. Wederom lag een persoonlijke interesse of hartstocht aan de basis van het geschrevene. Wederom betekent dit dat net zoveel belangwekkende aspecten van de Amerikaanse cultuur onbesproken blijven als er wèl aan de orde komen. De Amerikaanse filmers en beeldend kunstenaars blijven onbesproken, en dat is heel wat voor het land van Spielberg en Warhol. Een mager excuus is het gegeven dat als er iets is waarvan we in Europa voldoende lijken te weten, dat de Amerikaanse film is. En ook de beeldende kunst, van Pollock via Warhol tot Koons, kan nauwelijks een onbesproken onderwerp heten.

Wat komt er dan wel aan bod? Allereerst valt er een aantal bekende namen: de bekende vernieuwer van de moderne dans Merce Cunningham en de al even befaamde en bovendien omstreden muzikale avant-gardist John Cage worden in een tweetal essays geplaatst als *Amerikaanse* kunstenaars bij uitstek. De schrijvers, Karin Schaafsma en Victor van den Bersselaar, zijn beiden naast filosoof insiders in de wereld van respectievelijk de moderne dans en muziek. De Amerikaanse literatuur komt aan bod in de bijdragen van Inge Tramm, Pieter Pekelharing en Michel Kuijpers. De laatste werpt een niet altijd even gunstig licht op de poëtische vernieuwers van de zogeheten Language-beweging, die in Nederland nauwelijks bekendheid geniet, Pekelharing is veel geestdriftiger over de zogeheten 'dirty realists', schrijvers voor wie de saaiheid van het allerledaagste leven een bron voor nieuwe mythes werd, en Tramm reconstrueert de ontwikkelingsgang van de zwarte romancier en essayist Ellison, wiens oeuvre parallel loopt met de na-oorlogse emancipatie en bevrijding van de zwarte Amerikanen. De zwarte cultuur is ook al één van de belangrijkste bronnen van één van de meest ingrijpende culturele omwentelingen in het na-oorlogse Amerika: de opkomst van de rock'n'roll. De Amerikaanse journalist en essayist Lester Bangs was één van de meest opvallende en eigenzinnige pleitbezorgers van de rockmuziek. Zijn verzamelde werk wordt besproken door René Boomkens.

En dan is er (Krisis is per slot een filosofisch tijdschrift) de cultuurtheorie. Bert van der Schaaf introduceert het uiterst ontoegankelijke werk van de Belgisch-

Amerikaanse 'deconstructivist' Paul de Man, die naast Derrida verantwoordelijk mag worden geacht voor de enorme bloei van het deconstructivisme in de Amerikaanse literatuurtheorie. Kort wordt ook ingegaan op de felle debatten en strijd die de laatste jaren losbarstte rond De Mans journalistieke jeugdwerk in België, waaruit het antisemitisme niet valt weg te deconstrueren. Chunglin Kwa geeft een overzicht van het werk van Hayden White, wiens bekendste boek, 'Metahistory', al jaren lang één van de favoriete onderwerpen van discussie onder historici vormt. Daarin staan de overeenkomsten tussen geschiedschrijving en literatuur centraal. Literatuur en literaire genres zijn ook het onderwerp van de enige Amerikaanse bijdrage aan dit nummer, die aan de acht Nederlandse artikelen voorafgaat en de toon van dit nummer mag zetten. De Amerikaanse literatuurtheoreticus en uitgever van het blad 'Critical Inquiry', W. Mitchell, constateert in zijn essay 'De Gouden Eeuw van het Criticisme' stellingsgewijs dat de traditionele taak van de romanliteratuur in het Westen allengs is overgenomen door de literatuurkritiek. Dat houdt echter in dat ook die kritiek zelf van karakter is veranderd. Van 'hulpdiscipline' is zij allengs uitgegroeid tot een zelfstandig genre, waarin academische scholing, politieke betrokkenheid en persoonlijke bevlogenheid op een nieuwe manier met elkaar verbonden raken.

In een grafische en foto-grafische bijdrage levert Frits Dijcks tenslotte zijn commentaar op de wijze waarop de indiaan in het Amerikaanse bewustzijn voortleeft (of juist niet..).

In de recensierubriek nog meer 'Amerika': Guus Meershoek bespreekt de brievenroman 'Palais Royal' van socioloog-filosoof-literator Richard Sennett. Verder recensies van recente publicaties van Maarten van Nierop, Kathy Davis en Jürgen Habermas.